

Millaisesta päättelystä on kyse? Induktiivinen/deduktiivinen päättely

A) Premissi 1: Olen nähnyt elämäni aikana lukuisia korppeja.

Premissi 2: Näkemäni korpit ovat olleet mustia.

Johtopäätös: Kaikki korpit ovat mustia.

B) Premissi 1: Ruotsalaiset ovat kauniita ja hyväntuoksuisia.

Premissi 2: Gunnar on ruotsalainen.

Johtopäätös: Gunnar on kaunis ja hyväntuoksuinen

C) Premissi 1: Olen tavannut satoja ruotsalaisia ihmisiä.

Premissi 2: Tapaamani ruotsalaiset ovat olleet kauniita.

Johtopäätös: Kaikki ruotsalaiset ovat kauniita.

D) Premissi 1: Ihmiset ovat kuolevaisia

Premissi 2: Sokrates on ihminen

Johtopäätös: Sokrates on kuolevainen

E) Premissi 1: Olen tavannut useita opettajia

Premissi 2: Kaikki tapaamani opettajat ovat olleet ikäviä ihmisiä

Johtopäätös: Kun ihmisestä tulee opettaja, hän viimeistään siinä vaiheessa muuttuu ikäväksi.

F) Premissi 1: Tiedän, että jokainen Suomen kansalainen puhuu joko suomea tai ruotsia.

Premissi 2: Peter on Suomen kansalainen

Johtopäätös: Peter puhuu joko suomea tai ruotsia

Ovatko seuraavat päätelmät loogisesti päteviä?

- 1) P1 Pertsä syö joka päivä juustoa tai perunaa
P2 Tänään Pertsä ei syö juustoa

JP Pertsä syö tänään perunaa

Päätelmä on pätevä / Päätelmä ei ole pätevä

- 2) P1 Jos sataa, niin katu kastuu
P2 Katu ei kastu

JP Ei sada

Päätelmä on pätevä / Päätelmä ei ole pätevä

- 3) P1 Kaikki miehet seuraavat joko jääkiekkoa tai jalkapalloa
P2 Volanen on mies
P3 Volanen ei seuraa jääkiekkoa

JP Volanen seuraa jalkapalloa

Päätelmä on pätevä / Päätelmä ei ole pätevä

- 4) P1 Vilperti on rotta tai vompatti
P2 Vilperti ei ole rotta

JP Vilperti on vompatti

Päätelmä on pätevä / Päätelmä ei ole pätevä

- 5) P1 On aina niin, että ihminen joko inhoaa italialaista jalkapalloa tai ei ymmärrä lainkaan jalkapalloa.
P2 Turunen ymmärtää jalkapalloa

JP Turunen inhoaa italialaista jalkapalloa

Päätelmä on pätevä / Päätelmä ei ole pätevä

- 6) P1 Kun on laskusuhdanne, korot laskevat
P2 Korot laskevat

JP On laskusuhdanne

Päätelmä on pätevä / Päätelmä ei ole pätevä

7) P1 Kaikki siskoni opettajat opettavat myös minua
P2 Kaikki siskoni opettajat ovat mukavia

JP Kaikki opettajani ovat mukavia

Päätelmä on pätevä / Päätelmä ei ole pätevä

8) P1 Jos keijukaiset ovat pieniä, niin menninkäiset ovat pulleita
P2 Keijukaiset eivät ole pieniä

JP Menninkäiset eivät ole pulleita

Päätelmä on pätevä / Päätelmä ei ole pätevä

9) P1 Kun on laskusuhdanne, korot laskevat
P2 Korot nousevat

JP Ei ole laskusuhdanne

Päätelmä on pätevä / Päätelmä ei ole pätevä

10) P1 Kukaan sisareni opettajista ei ole mukava
P2 Kukaan minun opettajistani ei ole mukava

JP Minulla ja sisarellani on samat opettajat

Päätelmä on pätevä / Päätelmä ei ole pätevä

11) P1 Aina kun Pekka katsoo tv:tä yli puolenyön, hän nukkuu aamulla pommiin
P2 Pekka nukkui aamulla pommiin

JP Pekka katsoi tv:tä yli puolenyön

Päätelmä on pätevä / Päätelmä ei ole pätevä

12) P1 Jos sataa, niin katu kastuu
P2 Katu on märkä

JP Sataa

Päätelmä on pätevä / Päätelmä ei ole pätevä

13) P1 Australiassa asustaa vompatteja tai Andromedalta löytyy elämää
P2 Jos Andromedalta löytyy elämää, niin Galileo Galilei elää.
P3 Galileo Galilei on kuollut

JP Australiassa asustaa vompatteja

Päätelmä on pätevä / Päätelmä ei ole pätevä

14) P1 Jos Kalle pitää Millasta, niin juhlat onnistuvat
P2 Jos juhlat eivät onnistu, niin Ullalla on ikävää
P3 Ullalla ei ole ikävää

JP Kalle pitää Millasta

Päätelmä on pätevä / Päätelmä ei ole pätevä

15) P1 Jos filosofia on helppoa tai oppilaat teräviä, niin logiikka on hauskaa.
P2 Jos filosofia ei ole helppoa, niin Kallea kiukuttaa
P3 Kallea ei kiukuta

JP Logiikka on hauskaa.

Päätelmä on pätevä / Päätelmä ei ole pätevä